

till bekostnad af arbetshjelp vid inflyttning i de nyinredda bibliotekslokalerna.

Santliga till ärendet hörande handlingar, ritningar och kostnadsförslag utber jag mig att framdeles få inlemna till Stats-Utskottet, dit min motion torde varda hänvisad.

Stockholm den 25 Januari 1884.

E. Thomasson.

N:o 25.

Af Herr A. H. Sandström: Om skrifvelse till Kongl. Maj:t angående ändring i gällande reglemente för Folkskoleläraryarnes pensionsinrättning.

Det torde må hända förefalla ogranlaga att återkomma med en framställning, som vid sistlidne riksdag blef afslagen af Stats-Utskottet utan reservation och af Första Kammaren utan votering; men jag kan dock ej underlåta att å nyo motionera om en underdånig skrifvelse, åsyftande ändring uti gällande nådiga reglementet för Folkskoleläraryarnes pensionsinrättning.

Härtill föranledes jag närmast af den votering i frågan, som egde rum i Andra Kammaren. Der fanns en aktningssjudande minoritet, som ansåg förslaget billigt och rättvist. Det är ock i billighetens och rättvisans namn jag ännu en gång vågar bringa frågan på tal.

Alla menniskor, seminarieelever icke ens undantagna, kunna här i lifvet mötas af otur. Det behöfver ingalunda vara sjelfförvålladt, att några

unga män eller qvinnor, som med möda och uppoffring och med hjälp af vänner och väns vänner genomgått sin seminariekurs, nödgas några år nöjas med en extra-ordinaries plats, under det att deras kamrater genast efter examen lyckas vinna fasta platser vid folkskolor. De vikarierande folkskolelärarynes arfvoden äro visserligen knappa; men något är dock bättre än intet. De hoppas på ordinarie anställning och, på det att detta hopp så mycket förr måtte blifva förverkligadt, sträfva de med all flit att genom redligt arbete göra sig förtjente af goda tjänstgöringsbevis.

Till sist krönas deras bemödanden med framgång och, då lyckan räcker dem handen, öfverbringar hon dem fullmakt på lön, hus, rum, vedbrand och kofoder. De börja glömma motgångarne i ungdomsåren, de finna sig åter likstälda med sina kamrater.

Men så börjar småningom årens tyngd att trycka dem. De blifva femtio år och de blifva femtiofem. Deras kamrater afgå, den ene efter den andra, med full pension. Men när pensionsåldern skall bestämmas för en folkskolelärare, som tjänstgjort såsom vikarie, då räknas honom till godo endast den tid öfver fem år, som han innehaft vikariat. Om han får, och om han orkar tjena till dess han återhemtat dessa fem förspilda åren, då får han verkligen, fem år senare än jemnåriga kamrater, hvilka icke behöft tjena såsom vikarier, full pension; i annat fall blifver hans pension afkortad.

Att sålunda, om man ser saken från de gamle pensionsbehöfvande, fastän, enligt nu gällande reglemente, icke till full pension berättigade lärarnes och lärarinnornas synpunkt, frågan är behjertansvärd, och en ändring i reglementet önsklig och af billighet påkallad, det torde knappast kunna förnekas.

Ser mer åter saken från en allmännare synpunkt, tager man i betraktande hvad undervisningen får lida deraf att en skola måste skötas, kanske ända till fem år, af en utarbetad lärare eller lärarinna, som skolrådet icke har hjerta att uppsäga förr än han eller hon kan afgå med full pension, då kan man näppeligen vara tveksam om nyttan och nödvändigheten af en förändring i pensionsreglementet.

Det är med anledning häraf och med hänvisning till hvad som uti motiveringen till fjolårets motion i detta ämne blef andraget som jag tager mig friheten vördsammast hemställa,

att Riksdagen ville uti underdånig skrifvelse begära, det Kongl. Maj:t täcktes låta utreda, huruvida icke nädiga reglementet för Folkskolelärarynes pensionsinrättning, den 30 November 1866, borde uti dess 17 § erhålla den för-

ändrade lydelse, att orden *utöfver fem år* finge utgå, och folkskolelärare alltså blifva berättigade att såsom tjensteår räkna icke blott den tid under hvilken de såsom ordinarie bestridt folkskolelärarebefattning, utan äfven den tid som de, efter att hafva blifvit i behörig folkskolelärare-examen godkände, varit såsom extra lärare vid egentlig folkskola anstälde.

Stockholm den 24 Januari 1884.

A. H. Sandström.
